بەرەو سیستەمێکی نوێی ماڵی جیهانی... نوسینی: ئیدریس مستەفا

لە تەک دەرکەوتنی سیستەمی نوێی جیهانیدا کە لە ٢٤ی مانگی رابردووەوە هاتە سەر شانەی سیاسەتی جیهانی، دوێنێکە ٢٣ی مانگ سیستەمێکی نوێی ماڵی جیهانی هاتە نێو بازاڕی دراوی جیهانیەوە. دوێنێکە حکومەتی روسیا بڕیاریدا نەوت و گاز بە ڕۆبڵی بفرۆشێ لە بری دۆلاری ئەمریکی. ئەم بڕیارە تەنها ئەو وڵاتانە دەگرێتەوە کە روسیا بە وڵاتانی نادۆست یاخود ناحەز بە روسیا ناوی بردن وەک ئەوروپا بۆ نموونە. ئەو وڵاتانەی کە هاوڕێی روسیان ئەوا ئازادن بە چ دراوێک پارە دەدەن وەک چین و هند بۆ نموونە. دیارە وڵاتێکی وەک هند روسیا بە هەرزانتر ناوت و گازی پێ دەفرۆشێ لەبەر چەند هۆیەک کە لێرەدا بواری باسکردنی نیە. بەهەرحاڵ،
ئەو هەنگاوەی روسیا، هێنانی ڕۆبڵ بۆ انو سیستەمی ماڵی جیهانی، بە یەکەمین هەنگاو دادەنریت لە مێژووی بازاری دراوی جیهانیدا کە لە دوای روخانی یەکێتی سۆڤیەتەوە هەبێ و یەکەمین گورز کە بیخوات دۆلاری ئەمریکی ئینجا دراوی یۆرۆیە. ئابوری ناسەکان دەڵێن ئەوروپا و ئەمریکا خۆیان بۆ هەنگاوی لەم جۆرە نەک هەر ئامادە کردبوو بەڵکو هەر بە خەیاڵیشیاندا نەهاتووە کە روسیا بە پلانێکی ئاوها وەڵام بە گەمارۆ ئابوریەکانیان بداتەوە هەر بۆیە ئەمڕۆکە راوێژکاری ئەڵمانی لەگەڵ پۆتین بە تەلەفۆن قسەیان لەگەڵ یەکدیدا کرد و ئەڵمانیا ئەم هەنگاوەی روسیای بە پێشێلکردنی ڕێکەوتنامە ئابوری و بازرگانیەکانی نیوانیان ناوزەد کرد. ئەڵمانیا لە کاتێکدا ئەمە دەڵێت کە هیچ یەکێک لەو گەمارۆ ئابوریانەی سەر روسیا نەک هەر پێشێلکردنی پەیوەندیەکانی نێوانیانە بەڵکو دژ بە قانونە نێودەوڵەتیە بازرگانیەکانە کە خودی ئەوروپا داڕێژەری سەرەکی بووە.
ئەمڕۆکە ڕۆبڵی روسی لە تەک دراوە جیهانیەکانی تردا ژمارەی بەرزبوونەوەی دەخوێندەوە. ئەم هەنگاوەی روسیا لە مێژەوە دەبوو بنەڕەت بەڵام تەمەڵی و چاوەڕوان نەکردنی روسیا بۆ گەلێکەمەکە ئابوریە گشتگیریەی ڕۆژئاوا وای لێکرد کە بە چۆکی ڕۆبڵەوە بێتە پێشەوە و لەوەش ناچێ پاشەکشە بکات لەم هەنگاوە چونکە هەر وەک چۆن یوانی چینی لەم ساڵانەی دواییدا بۆتە ڕەقەم لە تەک دۆلار و یورۆ و پاوەندی ئوستەرلینی بەریتانیدا ئەوا ڕۆبڵیش دەبێتە دراوێکی تری خاوەن ڕەقەم.

مانگی رابردوو قسەباسێکی زۆر گەرم دەستی پێکرد و ئێستەش وا لە بواری لێکۆڵینەوە و هەنگاوی جدیدایە ئەویش کردنەوەی بازاڕێکی گەورەی دراوی ئاسیایی بە هاوبەشی چین و روسیا. ئەم هەنگاوەی روسیا و هەنگاوەی سعوودیەش ئەو بابەتە دەهێنێتە سەر خەزێنەی دراوی جیهانی. هەفتەی رابردوو سعودیە رایگەیاند کە لەمەودوا ئامادەیە نەوت بفرۆشێ و پارەکەشی بە یوانی چاینی وەربگرێ. دیارە بە دوای سعودیەدا وڵاتانی تری وەک بەحرەین و ئیمارات و لەوانەیە میسریش هەمان هەنگاو هەڵبگرێ.
ئەمانە و زۆر شتی تریش، بە نموونە ئاڵتونی دەیان و سەدان تەنی روسی کە لە خەزێنەی دەوڵەتی روسیادا هەڵگیراوە بە هۆرپشتیوانیەکی گەورەی ئاوها، دۆلاری ئەمریکی دەخەنە بەردەم لەرزەیەکی جدیەوە کە نرخی دۆلار ئەو ئاستە قورساییە جیهانییەی جارانی نەمێنێ و لە دوور مەوداشدا لەوانەیە بەرەو داڕمانێکی بە وێنە ببێ لەوەی کە چیتر وەک تاکە دراوی گێتی نەمێنێ بە تایبەت گەر بێتەوو روسیا لە کێشەی ئۆکرانیادا بە سەرکەوتوویی بێتە دەرەوە. ئەم ئەگەرە روروداوەکانی رۆژان و مانگەکانی داهاتوو ئەنجامەکەیمان پێ دەڵێن.
خاڵێکی زۆر گرنگ کە دەمەوێ ئاماژەی پێ بدەم ئەوەیە کە نەوت و گازی روسیی لەم گەلەکۆمەکە ئابوریەی غەربدا تاکو ئێستا بە وازانج هاتەتە دەرەوە. چؤن؟ تاکو ئەم ساتەی من ئەم وتارە دەنوسم نەوت و گازی روسی وەک جاران بەرەو ئەوروپا دەچێ و هەر لەم دوو سێ رۆژەی رابردوودا ئەڵمایان و هۆڵەندا و بگرە فەرنساش بە رەسمی داواکەی ئەمریکایان رەتکردەوە کە واز لە کڕینی گازی روسی بهێنن؛ هەروەها سویفت کۆدی بانکی هەر وەک جاران کاری خۆی دەکات؛ جا ئەوەی لەم نێوەدا دروست بوو بەرزبوونەی نرخی گاز و نەوتی جیهانی بوو لەوانەی روسی. واتە روسیا گەر پێش ٢٤ی مانگی رابردوو، رۆژەی دەستپێکردنی پەلامارە سەربازیەکەی بوو بۆ سەر ئۆکرانیا، نرخی سەرچاوە سروشتیەکانی بە ١٠٠ دۆلار بە نموونە فرۆشتبی ئەوا ئیستا ١٢٤ دۆلارە، واتە نەوت و گازی روسی لەو گەمارۆ ئابوریەدا قازانجی نەکرد و ئەوەی زەرەری کرد وڵاتانی ئەوروپا و هاوڵاتیانی ئەوروپی بوون و بەنزینخانەکانیان گەواهی ئەم قسەیەی من دەدەن.
پرسیارێکی گرنگ کە دێتە پێشە ئایا ئەوروپا دەتوانن بازاڕەی تر بدۆزنەوە بە جێگرتنەوەی گاز و نەوتی روسی؟ لەگەڵ ئەوەی هەندێ وڵات خاوەن گازی سروشتی باس دەکرێن وەک قەتەر و جەزائیر و تەنانەت خودی ئەمریکاش، بەڵام هیچیان ناتوانن جێگەی گاز و نەوتی روسی بگرنەوە چ وەک رێژە و چ وەک نرخ و چ وەک ئاسانی هاتنە بەردەست و چ وەک ژینگەپارێزی. ئەم پرسیارە وردەکاری زۆری دەوێ و

گەر بوار بوو ئەوا لە وتارێکی تردا باسی دەکەم بۆچی هیچ وڵاتێک ناتوانێ جێگەی گاز و نەوتی روسی بۆ ئەوروپا بگرێتەوە.

نوسینی: ئیدریس مستەفا

٢٤ی ٣ی ٢٠٢٢

دەسەڵاتی سۆڤێت و بارودۆخی ژنان… سەلام عەبدوڵڵا

دووهەم یادی دامەزراندنی دەسەڵاتی سۆڤێت هانمان دەدا بۆ ئەوەی بەگشتی چاوێك بگێڕین بەوەی ئێمە چی لەو ماوەیە دەستکەوتووە و بەمەبەستی بیرکردن لە گرنگی و ئامانجی روودانی ئەو شۆڕشە.
بۆرژوا و لایەنگرانی تۆمەتبارماندەکەن بە پێشێلکردنی دیموکراسی، بەڵام ئێمە دووپاتی دەکەینەوە کە شۆڕشی سۆڤێتی، بە قووڵی و بەرینی پاڵێکی بزوێنەی داوە بە پێشخستنی دیموکراسی.
دیموکراسی لای ئێمە، دیموکراسییە بۆ ئەو کارگەر و جەماوەرەیە کە سەرمایەداری دەیاچەوسێنێتەوە، کەواتە دیموکراسی سۆسیالیستیە(دیموکرای لەپێناو کارگەران)، دیموکراسی بۆرژوایی نیە(دیموکرای لەپێناو سەرمایەگوزار و سەرمایەدار و دەوڵەمەندەکان).

کێمان لەسەر حەقەین؟

تێڕامانی جددی لەم مەسەلەیە و قووڵکردنی، واتە ئەزموونی ئەم دوو ساڵە لەبەرچاو بگرین و ئامادەببین بۆ گەشەپێدانی بەشێوەیەکی باشتر.

دۆخی ژنان بەروونییەکی تایبەت جیاوازی لە نێوان دیموکراسی بۆرژوایی و دیموکراسی سۆسیالیستی پێشاندەدا و بەشێوەیەکی روون وەڵامی ئەو پرسیارە دەداتەوە.
ژنان لە هیچ یەك لە کۆمارە بۆرژواییەکان(لەو وڵاتانە کە موڵکایەتی تایبەتی زەوی و کارگە و پشکی بانق هەیە…هتد) مافی یەکسانیان نەبووە، تەنانەت لە وڵاتانەشدا کە لە هەموویان دیموکراسیترن. ژنان لە هیچ شوێنێکی جیهانی سەرمایەداری بە

پێشکەوتووترینیشیانەوە، ئەم یەکسانییەی لای ئێمەی نەبووە، گەرچی زیاتر لە سەدە و چارەکێك لەسەر شۆڕشی فەرەنسی مەزن تێپەڕیوە(شۆڕشی بۆرژوازی دیموکرات).

دیموکراسی بۆرژوایی بەزارەکی بەڵێنی یەکسانی و ئازادی دەدا، بەڵام هیچ یەك لە کۆمارە بۆرژواکان مافی یەکسانی بە ژنان(نیوەی مرۆڤایەتی)، یەکسانی تەواویان لەگەل پیاوان لەبەردەم یاسا نەداوە و هەروا ژنان لە باڵادەستی و دەسەڵاتی پیاوان بەسەریانەوە ئازادنەبوونە.

دیموکراسی بۆرژوایی، دیموکراسی قسە و وتەی زلن، بەڵێن و درووشمی گەورە و جوانن لەبارەی ئازادی و یەکسانی، بەڵام لە پشت هەموو ئەو وتانەیدا، کوێلەیی و نایەکسانی بۆ ژنان شاراوەتەوەو هەروا کوێلایەتی و نایەکسانی بۆ کارگەران.

بەڵام دیموکراسی سۆڤێتی یان دیموکراسی سۆسیالیستی، ئەو وتە قەبانەی رادەماڵی، چونکە راست نین و جەنگی بێبەزییانە بەرپادەکات دژ بە ریاکاری گەورەی موڵکدارەکانی خانوبەرە و سەرمایەدارەکان و جووتیارە دەوڵەمەندە((دیموکراتەکان))کە دانەوێڵە دەشارنەوە و خۆ دەوڵەمەند دەکەن بە فرۆشتنی دانەوێڵە بە کرێکارە برسییەکان بە نرخی بازاڕی رەش.

دەبا بڕوخێت ئەو درۆزنە قیزەوەنانەو با بزانین کە نە یەکسانی هەیە و نە دەبێ لەنێو چەوساوەکان و چەوسێنەران و نە ئازادی راستەقینە هەیە و دەبێ ئەگەر ژنان ئازاد نەبن لەو ئیمتیازاتانە کە یاسا جێگیری دەکات بۆ پیاوان و ئەگەر کرێکاران ئازاد نەبن لە بندەستی سەرمایە و ئەگەر جووتیارە زەحمەتکێشەکان لە باڵادەستی سەرمایەدار و خاوەن خانوبەرە و گەورە بازرگانەکان رزگاریان نەبێت.

با لە درۆزن و دووڕووە گەمژەکان گەڕێین، بۆرژوا و لایەنگرەکانی فێڵ لە خەڵك دەکەن، باسی ئازادی و یەکسانی و دیموکراسی بە گشتیان بۆ دەکەن، بەڵام ئێمە بە کرێکاران و جووتیارن دەڵێین دەمامکی سەر رووی ئەو درۆزنانە لابەن، چاوی ئەو کوێرانە بکەنەوە:

- لافی یەکسانی کام رەگەز لەگەل کام رەگەز لێدەدەن؟
- لافی یەکسانی کام نەتەوە لە گەل کام نەتەوە لێدەدەن؟
- لافی یەکسانی کام چین لەگەل کام چین لێدەدەن؟
- ئازادی لە باڵادەستی کێ و لە چ چینێك؟ ئازادی بۆ کام چینە کە ئێوە باسی لێوە دەکەن؟

ئەوەی باسی سیاسەت و دیموکراسی و ئازادی و یەکسانی و

سۆسیالیزم دەکات و ئەم پرسیارانە ناورووژێنێت و لە پلەی یەکەم دایاننانێت و، لە دژی هەوڵی شاردنەوە و پەراوێزخستنیان خەبات نەکات، ئەوا دوژمنی سەرسەختی کارگەرانە، گورگێکە لەبەرگی مەڕ و گەورەترین رکابەری کرێکاران و چووتیارانە، خزمەتکاری خاوەن خانوبەرە گەورەکان و قەیسەر و سەرمایەدارەکانە.
دەسەڵاتی سۆڤێت لە ماوەی دوو ساڵ لە دواکەوتووترین وڵاتانی ئۆروپا، لەپێناو ئازادی ژنان و مافی یەکسانیان لەگەل رەگەزی((بەهێز))، زۆر زۆر زیاتری کردووە لە هەموو کۆمارە پێشکەوتووە دیموکراتەکانی دنیا لە ماوەی 130 ساڵ.
لەگەل هەموو وشە گەورەکان لەبارەی پەروەردە و رۆشنبیری و شارستانیەت و ئازادی لە هەموو کۆمارە سەرمایەدارەکانی سەرزەمین، یاساگەلێکی زۆر قیزەوەن و پیس و دڕندە هەیە، یاساگەلێك کە نایەکسانی بۆ ژنان جێگیردەکەن سەبارەت بە هاوسەرگیری و جیابوونەوە، نایەکسانی بۆ منداڵە سرووشتی و ((یاساییەکان))و ئەمتیازات بۆ پیاوان جێگیردەکەن و زەلیلی ژن و بەکارهێنانی توندوتیژی لەگەلدا.
باڵادەستی سەرمایە و ستەمکارییەکانی موڵکایەتی تایبەتی((پیرۆز)) و زوڵمی گەمژانەی بۆرژوازی بچووك و چاوچنۆکی خاوەن کاری بچووك هەموویان پێکەوە رێگریان کرد لە دیموکراسیترین کۆماری بۆرژوازی دەست بۆ ئەو یاسا قیزەوەن بێگەنانە ببرێت.
بەڵام لە کۆماری سۆڤێت، کۆماری کرێکاران و جووتیاراندا بە مشتێك هەموو ئەو یاسایانەی راماڵی و بەرد لەسەر بەردی ئەو درۆ و نیفاقە بۆرژوازیهانەی نەهێشت.
دەبا بڕوخێت ئەو درۆیانە، دەبا بڕوخێن ئەو درۆزنانە کە لافی ئازادی و یەکسانی بۆ((هەمووان)) لێدەدەن و رەگەزێکی چەوسێنەر و چەند چینێکی چەوساوە و موڵکایەتی تایبەتی سەرمایەداران و پشکی بانق و کەسانی دەوڵەمەندبوو لە زێدەی دانەوێلە و برسییەکان کۆیلە دەکەن.
نەخێر، نە ئازادی بۆ هەمووان و نە یەکسانی بۆ هەمووان، بەڵکو خەبات دژی چەوسێنەران و سەرمایەگوزاران و لەناوبردنی هەموو تواناکانیان بۆ چەوساندنەوە و سەرمایەگوزاری. ئەمە درووشمی ئێمەیە!

- ئازادی و یەکسانی بۆ رەگەزی چەوساوە.
- ئازادی و یەکسانی بۆ کرێکار و جووتیاری زەحمەتکێش.
- خەبات دژی چەوسێنەران، خەبات دژی سەرمایەداران، خەبات دژی

دەرەبەگ(کۆلاك)ی جامباز- ئەمە هاواری تێکۆشانمانە-، ئەمە راستی پڕۆلیتاریایە، راستی خەبات دژ بە سەرمایە، بەو راستییانەی رووبەڕووی دەربڕینە هەنگوینی و دووڕوییەکانی جیهانی سەرمایەداری بووینەوە لەبارەی ئازادی و یەکسانی بەشێوەیەکی گشتی و ئازادی و یەکسانی بۆ هەمووان.

مەسەلەکە ئەوەیە کە ئێمە رێك دەمامك لەسەر ئەو درۆیانە پارچەپارچە کردو، لەبەر ئەوەی ئێمە بە سووربوونی شۆڕشگێڕانەوە ئازادی و یەکسانی بۆ چەوساوەکان و کارگەران دژ بە ستەمکاران و سەرمایەداران و دەرەبەگەکان جێبەجێدەکەین.

رێك لەبەر ئەوانە لە دووهەم یادی دامەزراندنی دەسەڵاتی سۆڤێتی و سەرەڕای برسێتی و سەرما و هەموو موسیبەتی ئەو غەدرانەی کە ئیمپریالیستەکان بە کۆماری روسیای سۆڤێتی دەگەن، بڕوای بتەومان هەیە بە درووستی خەباتمان و بڕوای بتەومان هەیە بەوەی دەسەڵاتی سۆڤێتی بۆ چەندوچێن لە هەموو جیهان سەردەکەوێت.

لە پراڤدا، ژمارە 249، لە 6 تشرینی دووهەم 1919،
ف. لینین. جلدەکان، پاریس- مۆسکۆ، جلدی 30، لاپەڕەی 116-119
بە عەرەبی لە کتێبی(لینین و المرأة، تعریب زینب نبوە)

سێبەری وشەکان... جەلال عەبدوڵا ساڵح

یەک

...

ژنێ بردمی

بۆ ماڵی لـقێ گیا.
ئاو
گۆرانی بۆ وتم
دەریا
کەوتە سەما

دوو
…

کچێکی ئەرمەنی
فێری مۆسیقای ئاو ی کردم
زانی کوردم

سێ
…

براکەم
لە جەنگ دا کووژرا
دایکم وتی:

- هەموو سەربازەکان
  منا□ی ژنەکانن

چوار
…

بێزار بووم لە لێو
هەموو شەوێک
دەبات بۆ ماڵی ماچ

پێنج
…

ژن
پیاو ڕادەهێنێت
بە سیحری گری (ئاخیرەت)
بە فێڵی جوولەکە
بە کووشتاری مێژووی سوونە
بە شیوەنی خوێنی شێعە
بە پەیامی کوشتنی مووسا

بە چیرۆکی نهێنی مەسیح و کڵێسا
بە دیکتاتۆری پرۆلیتاریا
بە دڵ ی برینداری خودا

...

سایه کلمات مرا

شیعر/ جەلال عبدوللە سالحی

١

به خانه شاخه
چمن برد
آب
برایم خواند که دریا
به
رقص افتاد

٢

یه دختر ارمنی
بهم موسیقي آب
یاد داد
من
کردي یاد گرفتم

٣

برادرم در
جنگ کشته شد و
گفت:

- همه سربازان بچه
  زنان هستند

٤

از
لب خسته ام .
او را هر شب به

خانه بوسه می برد

۵

زن
اونا مردها رو تمرین میکنن
با جادوی آخری
با فریب یهودیان
با کشتن تاریخ سُنُن
با سوگواری خون شبا
با پیام آسمان های موسیبا
با شور مقدس مسیح
با دیکتاتور پرولتاریای مارکس
با دل همیشه زندگی خدا

کورتەچیڕۆک/ ئەزمووندار… رەسوڵ بەختیار

رۆژ نییە، لەم بازاڕە نەبێتە شەڕ و هەڵا، زۆربەی شەڕ و شۆڕەکانیش زیاتڕ بەهۆی فێڵێکردنی هەندێک لەوانەیە لەچەقی شاردا دراو دەگۆڕنەوە، زۆر بەدەگمەن دراوەکان قەڵپ بن، بەڵام هەندێک لەخەڵکی فێڵزان هەیە، دراوی قەڵپی پێیە، دوای گۆڕینەوەی پارەکانیان بۆ دۆلار، چەند خولەکێکی پێدەچێ، لەچەقی شاردا دەبێتە شەڕێک، زۆرجار پۆلیسیش پێی کۆنترۆڵ ناکرێ.

چیڕۆکەکەمان هیچ پەیوەندی بەدراو گۆڕینەوە و پارەی قەڵپ نییە، بەڵکو ئەمە قسەی یەکێکە لەوانەی بەدرێژایی ژیانی تەنیا فرت و فێڵی کردووە، ئەو ئێستا کەسێکی ئاسایی کۆمەڵگەیە، دەیەوێ سوود بەهەموو لایەک بگەیەنێ، بەڵام کەس باوەڕی پێ ناکا، گەورە و بچووک بەقسەکانی پێدەکەنێ، ئینجا قسەکانی لەهەر بوارێک بێ، راست بێ یان چەوت، ئەویش لەکۆتایدا دەڵێ خوا کارتان راست بکاتەوە، گرنگ نییە پێدەکەنن، گرنگ لەوەیە رۆژێک دێ ئەو قسانەتان بیر دێتەوە، ئینجا دەڵێن عەباسی کڵۆڵ راستی دەکرد.

هەر کاتێک ئەو دەیبینی بەقسەکانی پێدەکەنن، بۆ ماوەیەک خۆی ون دەکرد، هەروەها مۆبایلەکەشی دادەخست، ئەوەی سەیرە دواجار کاتێک خۆی ل□ هەموو ناسیارەکان ونکرد، ئێوارەیەک ل□ تەفزێۆن چاوپێکەوتنی لەگەڵدا دەکرا، ل□ هەمووی گرنگتر لەناو پەخشی راستەوخۆی هەواڵەکان بوو، ئەو شیکردنەوەی بۆ دۆخی ئابووری دەکرد، نەک وەکو پسپۆڕێک، بەڵکو وەک کەسێکی ب□ ئەزموون ل□ بواری ئابووری، گرنگتر لەمەش دوو پسپۆڕی ئابووری، کاتێک ئەو قسەی دەکرد، دوو پسپۆڕەکە بەجۆش و خرۆشەوە زیاتر لەبابەتە قسەیان دەکرد، هەرچۆنێک بێ دەقی چاوپێکەوتنەکەی نێو هەوا□□ی ئێوارە خۆی لەچەند خولەکێک دەنواند، کەچی دواتر قسەکانی عەباسی کڵۆڵ لەشریتی هەواڵەکان دەنووسرایەوە.

رۆژی دواتر زۆر بەپۆشتەیی بەدەرکەوتەوە، ئەمجارەیان هەموویان لەبەری هەڵسان و چاوەڕێ بوون قسەیەک بکات، ئەویش هەڵیدایەوە و گوتی: دەزانم هەمووتان پێتان سەیرە، بۆ لەو چاوپێکەوتنە بووم، یان چۆنیان زانی لەو بوارە ئەزموونم هەیە، پێتان سەیر نەبێ وەکخۆتان دەزانن لەژیانمدا سوودم نەبووە، بۆ کۆمەڵگە، بەڵام باش بزانن، ئەوانەی زۆر پاک و بێگەرد و دڵسۆزی و□□اتن، هەردەم پەراوێز دەخرێن، منیش ئەو ئەزموونە پڕ ل□ فرت و فێڵەکانم دەخەمە بەردەمتان، تا کەسانی وەک من دووبارە نەبنەوە.

- ت□ چ□ن وا ب□خ□ت د□□□ی.

- ئ□ی چی ب□□م، خ□ دیسان د□ست ب□در□یان ناک□م□و□، و□ک ئ□و□ی بینیتان، ب□وابک□ن ئ□و□ی راست و دروست ب□ ج□گ□ی ناب□ت□و□، ئ□وان وا سەیری من دەکەن، کەسێکی ئەزمووندارم، کەچی هەموو ئەزموونەکەم بەهۆی دزی و فرت وفێڵ و نێو زیندانەکانەوە بووە.

یەکێک لەولاتر بەپێکەنینەوە هەڵیدایەوە: هەموو ئەوانەی باستکرد، بەئەزموون بەخەبات بۆت نووسراوە.

ئەوانەی دانیشتبوون هەموویان دایانە قاقای پێکەنین، ئەویش گوتی: هەروا گاڵتە بکەن، لەبەر گاڵتە و پێکەنین، خۆتان لەبیرچووە و رۆژ تا ئێوارە لەچایخانەکان کەوتوون، ئێوە هەر بۆ ئەوە باشن یەکێک لەو لاوە بێ قۆڵتان ببڕێ، هەموو ئەو کارە خراپانەی لەپێشتردا کردوومە، بەهۆی گەمژەی وەک ئێوە بووە.

بیرەوەریەکانی فەقێیەکی گوومڕا...2...شەماڵ بارەوانی

بەشی دووەم/

فەقێیەکی کتێب خۆر..!

ل□ بەشی پێشووتر باسم لەوەکرد، کە تووشی گۆڕانی فکری بووم. ئێمە ک□م□□ک فەقێ بووین، هەموومان بە ئاڕاستە سەربە ئیسلامی سیاسی بووین و ئنتیمامان بۆ ئیسلامی سیاسی هەبوو، هەمان بوو یەکگرتوو، هەشمان بوو مەیل و ئنتیمای بۆ کۆمەڵی ئیسلامی هەبوو. وەلێ لەهەمان کاتدا، ئێمە مەڕ نەبووین، ڕاستە بە تەمەن گچکەبووین و هەریەک لە ئێمە سەرەتا بە ڕێگای هەست و سۆز و عاتیفەوە، ئنتیمامان بۆ ئەو دوو هێزیلە ئیسلامیە سیاسی لا دروست ببوو،

وەلێ ئێستا لەڕووی فیکرەوە بە هێزبووین و عاتیفانە بیرمان نەدەکردەوە، شوکور ئێستا هۆشیارە مەحوی و ئێمە شێوازێکی تر بیرمان دەکردەوە، بەرەو ئەقڵانیەت و جیهانی بیرکردنەوە و لۆژیک هەنگاومان ناوە، بۆیە ئێمە ئەو کۆمەڵە فەقێیە عەجووڵ و هۆشیاربووین. ئەوانیش هەندەکیان کەم و زۆر بەڵام بە ئەندازەی من نا، دەیان خوێندەوە. فەقێی هاوڕێم هەبوو بەرلەمن ڕۆمانی(تاعوون)ی کامۆی خوێندەوەو هێنای من بیخوێنمەوە.

فەقێشمان هەبوو، لەیەک قاڵبی بیرکردنەوەدا چەقی بەستبوو و حەزی بە خوێندنەوە و بیرکردنەوەو بینینی بیرو ڕای جیاواز و شتی جیاواز نەدەکرد. بە ساڵیش کتێبێکی نەدەخوێندەوە. زیاتر حەزی لە چاڵاکی حزبی بوو و هەوڵی دەدا خەڵک بکات بە ئیسلامی.

هەڵبەت ئەو گۆڕانە فیکریە، تەنها من تووشی نەبووم، چەندین فەقێی تری هاوڕێم و فەقێی تریش، لە حوجرەیتر ئاگاداربووم کە هەمان شێوەی من، وەک مەڵاکان دەڵێن تووشی گوومڕایی و لادان بوون.

جا لەو گۆڕانە فیکریە، من کەم و زۆر کاریگەریم لەسەر فەقێکانی هاوڕێم هەبوو، فەقێکان دەیان زانی و دەیان بینی کەمن جگە لەخوێندنەوەی کتێبی ئیسلامی و دەرسی حوجرەو قوتابخانەی ئایینی و بابەتە ئایینیەکان، بەردەوام و شەو ڕۆژ خەریکی خوێندەوەی ڕۆمان و چیرۆک و کتێبی فیکری و فەلسەفی و دەروونناسی و کومەڵناسی و سیاسی

و مێژوویيم.

بەهۆی مۆتاڵای زۆرمەوە، هەندێک لە فەقێکان پێیان دەگووتم کتێب خۆر و بۆیە متمانەشیان بە قسەکانی من دەکرد. سەرەتا نا، وا نەبوون، هەندێکیان لێم دەترسان و نەیان دەوێرا توخنم بکەون. چوونک هەندێک مەلا و فەقێی تر منیان وەک دەعبایەکی م□ترسیناک و فەقێیەکی گومڕا و لادەر و زۆر خەتەرناک، لای ئەو فەقێیانە وەسفکرد بوو.